

Pracovní listy

řazeno podle tematických skupin

Divadlo, film, kultura

1900–1918

1. Jak se jmenoval vynálezce gramofonu?
  - a. **Emile Berliner**
  - b. Thomas Alva Edison
  - c. Jakob Gamophone

2. Podle koho se jmenuje Morseova abeceda?
  - a. Podle principu elektromagnetického přenosu zvuku
  - b. Podle vynálezce telegrafu**
  - c. Podle firmy, která obchodovala jako první s telefony

3. Fotografie byla vynalezena:
  - a. v 17. Století
  - b. v roce 1917
  - c. v 1. polovině 19. století**

4. Jaké byly základní příčiny liberalizace mediálního prostoru na začátku 20. století?
  - a. Pád Rakousko-Uherské monarchie, vynález fotografie a knihtisku
  - b. Zlevnění tisku, elektrifikace a zdokonalení záznamu a reprodukce zvuku a obrazu**
  - c. Vynález televizoru, prosazení demokracie v Evropě a konec 1. Světové války

5. Jak se jmenoval první autor původních českých filmů:
  - a. Jan Křiženecký**
  - b. Jaroslav Kvapil
  - c. Karel Hašler

6. Kdo založil první české kamenné kino v českých zemích?

- a. Max Urban
- b. Gustav Machatý
- c. Viktor Ponrepo**

1918–1938

1. Jaký je jeden z hlavních poznávacích motivů secese?
  - a. využití režného zdiva
  - b. užití rostlinných motivů**
  - c. pravoúhlé uspořádání staveb

2. Odkud čerpala česká meziválečná avantgarda hlavní impulsy?
  - a. z USA a Sovětského svazu
  - b. z Dálného východu
  - c. z Francie a Německa**

3. Mezi hlavní představitele meziválečného výtvarného umění patří:
  - a. Karel Čapek, Jaroslav Seifert a Karel Teige
  - b. Emil Filla, Bohumil Kubišta a Josef Čapek**
  - c. Mikuláš Medek, Vladimír Kokolia a Michal Pěchouček

4. Kde byly roku 1931 zprovozněny největší tuzemské filmové ateliéry?
  - a. v Praze na Barrandově**
  - b. v Brně v Líšni
  - c. ve Zlíně na Kudlově

5. Které žánry dominovaly meziválečné kinematografii?
  - a. Válečné filmy a surrealistické experimenty
  - b. Melodramata a komedie**
  - c. Kriminální dramata a pohádky

6. Kterí spisovatelé se aktivně podíleli na filmovém dění?
  - a. Ladislav Klíma a Richard Weiner
  - b. Otakar Březina a Jaroslav Durych
  - c. Vladislav Vančura a Vítězslav Nezval**

7. Meziválečné divadlo bylo ovlivněno především:
  - a. Symbolismem, expresionismem a impresionismem**
  - b. Socialistickým realismem
  - c. Antickou komedií

8. Mezi přední kamenná divadla meziválečného období patřily:
  - a. Osvobozené divadlo a Červená sedma
  - b. Národní divadlo a Vinohradské divadlo**
  - c. Divadlo Na Zábradlí a Hadivadlo

9. K divadelním avantgardistům řadíme:
  - a. Jana Buriana
  - b. Václava Buriana
  - c. Emila Františka Buriana**

1938–1945

1. Jak se jmenoval říšský ministr propagandy?
  - a. Heinrich Himmler
  - b. Hermann Frank
  - c. Joseph Goebbels**

2. Kdo z českých herců byl obviněn z kolaborace?
  - a. Ladislav Pešek
  - b. Vlasta Burian**
  - c. Jindřich Plachta

3. Jaký byl postoj okupačních orgánů k umělecké avantgardě?
  - a. Finančně těžila z prodeje uměleckých děl
  - b. Avantgardní umělci museli tvořit pro Říši
  - c. **Potlačovala avantgardní estetiku coby „zvrhlé umění“**

1945 - 1948

1. Během okupace byl nacisty popraven:
  - a. Otakar Vávra
  - b. **Vladislav Vančura**
  - c. Jiří Voskovec

2. Košický vládní program mimo jiné vyžadoval přátelský poměr k:
  - a. **Sovětskému svazu**
  - b. Německu
  - c. Spojeným státům americkým

3. Který z uměleckých směrů byl komunisty prosazován?
  - a. naturalismus
  - b. kubismus
  - c. **socialistický realismus**

1948 - 1949

1. Komunisté považovali za nejdůležitější umění:
  - a. výtvarné umění
  - b. **film**
  - c. hudbu

2. Ždanovská doktrína nepožadovala po uměleckém díle:
  - a. optimismus

- b. **intelektuální náročnost**
  - c. závislost na vládnoucí ideologii
3. Který z umělců se krátce po své smrti stal nežádoucím?
- a. **František Halas**
  - b. Jiří Wolker
  - c. Stanislav Kostka Neumann

1948 - 1968

1. II. sjezd Svazu spisovatelů, na němž zazněla kritika poúnorového stavu literatury, se uskutečnil v roce:
- a. 1955
  - b. **1956**
  - c. 1957
2. V Banské Bystrici se v termínu 22. února – 1. března 1959 konal(a):
- a. festival československé populární hudby
  - b. výstava sovětského výtvarného umění
  - c. **festival československého filmu**
3. Režiséry režimem zakázaného filmu „Tři přání“ jsou:
- a. **Ján Kadar a Elmar Klos**
  - b. Karel Kachyňa a Vojtěch Jasný
  - c. Ján Roháč a Vladimír Svitáček

1968 - 1969

1. Prvním dílem československé nové vlny se stal snímek:
- a. **Slnko v sieti**
  - b. Perličky na dně
  - c. Křik
2. Mezi režiséry československé nové vlny nepatří

- a. Miloš Forman
  - b. Jiří Menzel
  - c. **Otakar Vávra**
3. Cenzura byla nakrátko zrušena v březnu roku:
- a. 1966
  - b. **1968**
  - c. 1969

1969–1989

1. Do zahraničí emigroval:
- a. **Ivan Passer**
  - b. Jiří Menzel
  - c. František Vlácil
2. Které filmové žánry během normalizace dominovaly v české kinematografii?
- a. dobrodružný a vědeckofantastický
  - b. thriller a horror
  - c. **komedie a detektivka**
3. Mezi zakázané dramatiky nepatřil:
- a. Václav Havel
  - b. Milan Uhde
  - c. **Oldřich Daněk**

1989

1. Která kulturní oblast významně přispěla vytvořením zázemí Sametové revoluci?
- a. **Divadlo**
  - b. Sdružení výtvarných umělců
  - c. Filmové ateliéry Barrandov
2. Václav Havel byl především:

- a. Karikaturistou
  - b. Básníkem
  - c. Dramatikem**
3. Kdo z populárních umělců se dostal do konfliktu s generálním tajemníkem ÚV KSČ Miloušem Jakešem?
- a. Peter Nagy
  - b. Hana Zagorová**
  - c. Karel Gott
4. Která média začala jako první informovat pravdivě o situaci po 17. listopadu?
- a. Svobodné slovo a Lidová demokracie**
  - b. Mladá fronta a Rudé právo
  - c. Květy a 100+1
5. Mezi hlavní zahraniční média, která informovala o dění v Československu, patřil:
- a. Hlas lidu
  - b. Hlas Československa
  - c. Hlas Ameriky**
6. Undergroundovým časopisem, jenž pokračoval ve své činnosti i po roce 1989, patří:
- a. Parabella News
  - b. Revolver Revue**
  - c. Time Bomb

90. léta 20. století

1. Jak se jmenoval první film produkovaný soukromou společností po roce 1989?
- a. Trhala fialky dynamitem
  - b. Kolja
  - c. Tankový prapor**

2. Který zpěvák, navrátilivší se z emigrace, sklízel po roce 1989 velkou popularitu?
  - a. **Waldemar Matuška**
  - b. Janek Ledecký
  - c. Milan Chladil
3. Která soukromá televizní stanice začala vysílat jako první?
  - a. Nova
  - b. Prima
  - c. **TV Premiera**

Symbolika, rituály, osobnosti

1918–1938

1. Jakou roli hrál prezident Tomáš G. Masaryk v nově vzniklém Československu?
  - a. Měl zajistit pokračování tradic Rakouska-Uherska.
  - b. **Přispíval k potvrzení nového československého národa.**
  - c. Neměl žádnou významnou funkci kromě kladení věnců při významných výročích.
  - d. Věnoval se výhradně literární činnosti a do veřejného života nezasahoval

1938–1945

1. Jaké vlastnosti, postavení a hodnoty jsou ve většinové společnosti (nejčastěji v dobách krize) připisovány menšinám?
  - a. **Negativní vlastnosti, považovány za méněcenné**
  - b. Stejně vlastnosti a postavení jako má většina, nejsou mezi nimi žádné rozdíly
  - c. Jsou vzorem pro většinovou společnost, hodni následování
  - d. Menšiny jsou v takovýchto situacích ignorovány

1945–1948

1. Jaký obraz Stalina, Rudé armády a osvobození od nacismu se v Československu prosazoval po roce 1945?

- a. Jako spojenci USA mají částečný podíl na osvobození, Stalin je jen jeden z významných politiků, kteří bojovali proti nacistickému Německu
- b. Stalin a Rudá armáda osvobodili Československo jen proto, aby ho sami mohli okupovat
- c. **Stalin a Rudá armáda jsou hrdiny a ochránci, osvobodili Československo od nacismu**
- d. Stalin jako někdejší spojenec Hitlera nese vinu za rozpoutání druhé světové války.

1948–1968

1. Jakými nesilovými prostředky upevňovala komunistická strana svou moc?
  - a. Režim byl obecně přijímán všemi složkami společnosti a nepotřeboval svou moc upevňovat.
  - b. Vytváření smluv a vícestranných dohod o neútočení s mocnými státy (USA), prosazování tolerantního přístupu vůči okolnímu světu, řešení konfliktů otevřenou a mírovou cestou.
  - c. Otevřeným dialogem a soutěží s ostatními politickými stranami.
  - d. **Podpora kolektivních rituálů, přetváření starších tradic, budování pomníků, nahrazování starých symbolů novými, vytváření obrazu nepřítele.**

1969–1989

1. Jakou formu měly v době normalizace kolektivní rituály a symboly a jak byly ve společnosti přijímány?
  - a. Režim nevyužíval těchto praktik, protože je již nepotřeboval. Společnost projevovala všeobecný souhlas s oficiální politickou linií.
  - b. **Povinná účast na prvomájových průvodech a dalších režimních oslavách, vyvěšování obrazů politických představitelů a dělnických vzorů na veřejných místech, branná cvičení; společností přijímáno spíše s posměchem a despektem**
  - c. Režim pořádal koncerty undergroundových skupin (např. The Plastic People of the Universe), předčítání americké beatnické literatury či domácích undergroundových tvůrců; společností přijímáno s nadšením.
  - d. Povinná účast na prvomájových průvodech a dalších režimních oslavách, vyvěšování obrazů politických představitelů a dělnických vzorů na veřejných místech, branná cvičení; společností přijímáno s obdivem a nadšením

90. léta 20. století

1. Co symbolizoval Václav Havel v období sametové revoluce a následných proměn společenského i politického uspořádání země?
  - a. **Byl nejvýznamnějším, i když rozporuplným symbolem změn. Byla mu připisována odpovědnost za negativní jevy porevolučního období, na druhé straně získal respekt a obraz kladného hrdiny spojením s Chartou 77 a svou literární tvorbu.**
  - b. Nejznámější osobnost násilně zabita během sametové revoluce. Vnímán jako mučedník.
  - c. Jakožto někdejší funkcionář KSČ se stal symbolem "převlékání kabátů".
  - d. Vnímán jako "lovec komunistů" pro nesmiřitelný přístup ke komunistům a požadavkem co nejtvrděších postihů vůči (i řadovým) členům KSČ.

Zahraniční akce, Teritoriální geneze státu

1914–1918

1. Mezi představitele vedení zahraničního protihabsburského odboje nepatřil:
  - a. Milan R. Štefánik
  - b. Tomáš G. Masaryk
  - c. **Karel Kramář**
  - d. Edvard Beneš
2. První československé zahraniční jednotky vznikly:
  - a. **ve Francii a Rusku**
  - b. v Rusku a Itálii
  - c. ve Francii a Itálii
  - d. v Rusku a Velké Británii
3. Která z těchto aktivit nepatřila k činnostem zahraničního odboje:
  - a. Formování vojenských jednotek

- b. Spolupráce s domácím odbojem
- c. **Atentáty na rakousko-uherské politiky**
- d. Jednání s dohodovými vládami

1918–1938

1. K vojenskému konfliktu ČSR s Maďarskem o území Slovenska a Podkarpatské Rusi došlo roku:
  - a. **1919**
  - b. 1920
  - c. 1922
  - d. 1924

2. Hranici ČSR s Maďarskem v roce 1920 stanovila:
  - a. Versailleská smlouva
  - b. Saint-Germainská smlouva
  - c. **Trianonská smlouva**
  - d. Mnichovská smlouva

3. Pro nové státní útvary vzniklé rozpadem Rakousko-Uherska se užíval název:
  - a. provizorní státy
  - b. **nástupnické státy**
  - c. satelitní státy
  - d. umělé státy

Represe, kolaborace, exil, odboj

1938–1945

1. Nejznámějším nacistickým kolaborantem v českých zemích byl:
  - a. Reinhard Heydrich

- b. **Emanuel Moravec**
  - c. Alois Eliáš
  - d. Edvard Beneš
2. Atentát na Reinharda Heydricha byl spáchán:
- a. v dubnu 1941
  - b. v říjnu 1941
  - c. v lednu 1942
  - d. **v květnu 1942**
3. Která skupina obyvatelstva nebyla primárně postižena systematickou nacistickou perzekucí:
- a. komunisté
  - b. legionáři
  - c. **zemědělci a obchodníci**
  - d. zástupci demokratických politických stran

Politická perzekuce

1950–1960

1. Heliodor Píka byl:
- a. Funkcionář KSČ
  - b. **Generál popravený ve vykonstruovaném procesu**
  - c. Představitel protikomunistického exilu
  - d. Historik
2. Největší amnestie pro politické vězně byla vyhlášena roku:
- a. 1948
  - b. 1956
  - c. **1960**

- d. 1968
3. K hlavním nástrojům represí patřila:
- a. **Státní bezpečnost**
  - b. Vojenská policie
  - c. Tajná státní policie
  - d. Vojenská kontrarozvědka

Odpor proti režimu

1968–1989

1. K předním osobnostem disentu patřil:
- a. Václav Klaus
  - b. Vasil Bilak
  - c. **Václav Havel**
  - d. Oldřich Nový
2. K nejvýraznějšímu veřejnému vystoupení odpůrců režimu došlo roku:
- a. 1970
  - b. 1973
  - c. **1977**
  - d. 1984
3. Mezi projevy odporu proti komunismu nepatří:
- a. **Anticharta**
  - b. Samizdat
  - c. Disent

d. Charta 77

Menšiny, společnost, generační střet

1918–1945

1. Která skupina obyvatelstva měla možnost zvolit si národnost podle svého náboženského přesvědčení, i když jinde v Evropě to možné nebylo:
  - a. Rusíni
  - b. Romové
  - c. **Židé**

2. Ve kterém roce byla vydána první československá ústava:
  - a. 1918
  - b. **1920**
  - c. 1919

3. Jak reagovali Němci v ČSR na vznik Československa:
  - a. Souhlasili se vznikem nového státu
  - b. **Usilovali o připojení k Rakousku**
  - c. Po volbách okamžitě vstoupili do vlády

1938–1945 (Němci, Češi)

1. Jaké občanství získaly osoby německé národnosti na okupovaném území Československa:
  - a. Žádné, ponechali si české
  - b. Německé
  - c. **Říšské**

2. Jaké měl Hitler plány s českým národem, kdyby vyhrál válku?
  - a. Žádné, český národ by stále žil v oblasti Protektorátu Čechy a Morava
  - b. **Vyhazení a převýchova**

- c. Český národ by žil se značně omezenými právy v německé říši, ale ne na území bývalého ČSR, na němž mělo dojít ke kolonizaci německým obyvatelstvem
3. Na základě přečteného textu uveďte tři příklady perzekucí proti Čechům na území Protektorátu Čechy a Morava nebo v oblasti okupovaného pohraničí:
  - a. **zabavování zemědělských usedlostí**
  - b. **zakazování českých titulků v kinech**
  - c. **nucené práce**

1945–1948

1. Jak se jmenuje soubor dokumentů, který je spojován s vysídlením Němců z Československa po druhé světové válce:
  - a. Moskevské protokoly
  - b. **Benešovy dekrety**
  - c. Ústava
2. Která menšina se po válce usadila v pohraničí, i když její historie nijak nesouvisela s Československem?
  - a. Španělé
  - b. Estonci
  - c. **Řekové**
3. Jak nazýváme souzení zrádců a kolaborantů po druhé světové válce. Vysvětlete význam termínů, které jste nezvolili:
  - a. Kolaborace
  - b. Konfiskace
  - c. **Retribuce**

sociální struktura po únoru 1948

1. Na základě přečteného textu jmenujte tři formy postihů na obyvatelstvu v Československu po únorovém převratu v roce 1948.

- a. **likvidace živností**
  - b. **řada lidí musela opustit zaměstnání, školu**
  - c. **politicky nespolehliví byli nahrazováni politicky spolehlivými**
2. Jaká skupina vznikla po kolektivizaci v zemědělství a založení JZD
- a. lesní dělníci
  - b. **družstevníci**
  - c. jeřábníci
3. Co bylo takřka povinností/nezbytností pro valnou většinu obyvatelstva v Československu. Na základě textu vysvětlete proč tomu tak bylo:
- a. **členství v KSČ**
  - b. pracovat především v dělnických profesích
  - c. pracovat v Jednotných zemědělských družstvech
4. Jednou ze změn ve společnosti ve druhé polovině šedesátých let, která nastolila na krátkou dobu cestu k obnovení občanské společnosti, bylo/a:
- a. Zakročení proti tzv. vlasatcům
  - b. **Generační změna, což se projevilo i jinými názory na život společnosti v Československu**
  - c. Sebeupálení Jana Palacha
5. Na základě studia textu doplňte dva názvy organizace pro mládež, která vychovávala mladé lidi ve jménu ideologie marxismu-leninismu:
- a. **Československý svaz mládeže**
  - b. **Socialistický svaz mládeže**
6. Po zrušení cenzury v období Pražského jara mohla média, ale i veřejnost prezentovat své názory otevřeněji, např. formou prohlášení:
- a. Několik vět
  - b. Charta 77
  - c. **Dva tisíce slov**

Sověti v ČSSR

1. Vojska, kterého státu pobývala na území ČSSR až do roku 1991?

- a. Maďarska
  - b. Německé demokratické republiky
  - c. **Sovětského svazu**
2. Kde se v olomouckém regionu nacházelo velitelství okupačních vojsk po roce 1968:
- a. Budova dnešní Právnické fakulty Univerzity Palackého
  - b. Libavá
  - c. **Budova dnešní Pedagogické fakulty Univerzity Palackého**
3. Na základě textu popište život vojáků okupačního vojska v Československu.

1990 – změna společnosti

1. Jak nazýváme období prvních protestů v roce 1989 proti komunistickému režimu:
  - a. Několik vět
  - b. **Palachův týden**
  - c. Demonstrace k výročí srpnové okupace vojsk Varšavské smlouvy
2. Pád režimu v roce 1989 umožnil vznik společenské vrstvy, která od roku 1948 na území ČSSR neexistovala:
  - a. Inteligence
  - b. Duchovní
  - c. **Podnikatelé**
3. Kdo patřil od roku 1993 k nejpočetnější menšině v České republice?
  - a. Romové
  - b. **Slováci**
  - c. Řekové

Zrod komunismu jako politické ideologie a praxe

- 1) Jak se nazývala ideologie, která má za cíl vytvořit společenský systém postavený na společném vlastnictví?
  - a. křesťanství
  - b. kapitalismus
  - c. **komunismus**
- 2) Pod jakým jménem byl znám vůdce ruských bolševiků za revoluce roku 1917?
  - a. Gottwald
  - b. Dimitrov
  - c. **Lenin**
- 3) Se kterým komunistickým státem se Československo ihned po svém vzniku vedlo válku?
  - a. Sovětský svaz
  - b. **Maďarská republika rad**
  - c. Kuba
- 4) Jak se projevovaly chudoba a revoluční nálady u obyvatelstva na konci první světové války?

1918–1938, reakce na nástup komunismu, fašismu a nacismu

- 1) Jak vznikla Komunistická strana Československa v roce 1921?
  - a. **odchodem většiny členů ze sociálně-demokratické strany**
  - b. sloučením všech socialistických stran
  - c. příchodem bolševické armády z Ruska
- 2) Co znamenalo, že Komunistická strana Československa byla součástí Komunistické internacionály?
  - a. **že její členové museli poslouchat příkazy ze Sovětského svazu**

- b. že museli dodržovat rovné zastoupení národností ve straně
  - c. že museli spolupracovat s ostatními socialistickými stranami
- 3) Které politické hnutí chtělo tzv. vládu pevné ruky a bojovat proti socialismu i s použitím hrubé síly?
- a. komunistické
  - b. demokratické
  - c. **fašistické**
- 4) Kterou národnostní menšinu v Československu oslovil fašismus nejvíce a proč?

1939–1945 Hlavní aspekty šoa

- 1) Jak se označuje protizidovský pogrom, ke kterému došlo v listopadu 1938?
- a. Bartolomějská noc
  - b. Noc dlouhých nožů
  - c. **Křišťálová noc**
- 2) Co se označuje slovy holocaust nebo šoa?
- a. německá expanze na východ, která vedla ke druhé světové válce;
  - b. **vyvražďování evropských Židů, kterému padlo za oběť okolo 6 milionů lidí**
  - c. politika ústupků vůči Německu
- 3) K čemu za okupace sloužilo pevnostní město Terezín?
- a. **k izolaci českých a dalších evropských Židů před jejich deportací do vyhlazovacích táborů;**
  - b. ke zkouškám německých tajných zbraní;
  - c. k obraně protektorátu před spojeneckými leteckými útoky

4) Víš, kde se v okolí tvého bydliště (školy) nachází nějaký pomník obětem druhé světové války? Je mezi nimi nějaký pomník obětem holocaustu?

Československo 1945–1948

- 1) Které menšiny byly po válce odsunuty z Československa do sousedních zemí?
  - a. **německá, částečně maďarská**
  - b. maďarská, částečně slovenská
  - c. židovská a německá

- 2) Jak se nazývalo seskupení vládnoucích politických stran v letech 1945–1948 ?
  - a. Vlastenecká liga
  - b. **Národní fronta**
  - c. Česko-Slovensko

- 3) Proč československá vláda odmítla účast na tzv. Marschallově plánu americké hospodářské pomoci evropským zemím?
  - a. Protože situace v Československu byla dobrá a pomoc nepotřebovalo.
  - b. **Protože podle rozhodnutí Stalina by byla účast v rozporu s československo-sovětským spojenectvím**
  - c. Protože Československo bylo s USA v nepřátelském vztahu

- 4) Víš, jak reagovaly západní velmoci na vítězství komunistů v ČSR?

Československé dějiny v mezinárodním kontextu

1900–1918

- 1) Mezi příčiny mezinárodního napětí vedoucího k vypuknutí první světové války nepatří:
- a. nacionalismus
  - b. soupeření o kolonie
  - c. **bolševická revoluce v Rusku**
  - d. nadprodukce zbraní v důsledku průmyslové revoluce
- 2) Který stát se zapojil do bojů první světové války na straně Dohody až v roce 1917?
- a. Rusko
  - b. **USA**
  - c. Rakousko-Uhersko
  - d. Velká Británie
- 3) Mezi důsledky první světové války nepatří:
- a. **posílení pozice cara v Rusku**
  - b. rozpad Rakouska-Uherska a Osmanské říše
  - c. zavedení tzv. Versailleského systému
  - d. vznik nových národnostních států v Evropě

1918–1938

- 1) Německá republika vzniklá po první světové válce bývala označována jako:
- a. **Výmarská**
  - b. Konstituční
  - c. Spolková
  - d. Berlínská
- 2) První univerzální bezpečnostní organizace na světě vzniklá po první světové válce se nazývala:
- a. Organizace spojených národů
  - b. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
  - c. Evropská unie

d. **Společnost národů**

3) Na kterou z velmocí se po první světové válce především orientovalo Československo ve snaze získat pro sebe bezpečnostní zajištění?

- a. Velkou Británií
- b. **Francii**
- c. Rusko
- d. Německo

1939–1945

1) Druhá světová válka oficiálně začala:

- a. **1. září 1939 útokem Německa na Polsko**
- b. 1. října 1940 útokem Německa na Polsko
- c. 1. září 1939 útokem Německa na Sovětský svaz
- d. 1. října 1940 útokem Sovětského svazu na Německo

2) Itálie se do druhé světové války zapojila

- e. na straně Spojenců
- f. **na straně nacistického Německa**
- g. zůstala neutrální
- h. jako spojenec Francie

3) Dohoda o neútočení mezi nacistickým Německem a Sovětským svazem vešla ve známost jako

- a. Briand-Kellogův pakt
- b. Železný pakt
- c. Pakt stability
- d. **Pakt Ribbentrop-Molotov**

1945–1948 (kořeny studené války)

- 1) Jedním z klíčových momentů na počátku studené války byl tzv.
- a. **dlouhý telegram George Kennana**
  - b. dlouhý telegram Harryho Trumana
  - c. krátká depeše George Kennana
  - d. dlouhý dopis generála George Catletta Marshalla
- 2) Pro ostře střeženou hranici mezi západním a východním blokem v Evropě za studené války se vžilo označení, které původně proslovil Winston Churchill. Jak byla tato hranice nazývána?
- a. Železná vrata
  - b. Ostnatá linie
  - c. **Železná opona**
  - d. Velká závora
- 3) Východní obdobu NATO, tedy alianci kolektivní obrany států pod sovětským vlivem v dobách studené války nazýváme.
- a. Moskevský protokol
  - b. Brežněvova doktrína
  - c. Stalinův pakt
  - d. **Varšavský pakt**

Mezinárodní kontext destalinizace

- 1) Josif Vissarionovič Stalin zemřel:
- a. **v březnu 1953**
  - b. v březnu 1956
  - c. v listopadu 1963
  - d. 1. ledna 1971
- 2) Generálním tajemníkem Komunistické strany Sovětského svazu, a tím i nejmočnějším mužem v SSSR, se po období kolektivního vedení stal v roce 1956
- a. Leonid Brežněv
  - b. Georgij Malenkov
  - c. Josif Stalin
  - d. **Nikita Chruščov**

- 3) Co nebylo charakteristické pro proces tzv. destalinizace ve východním bloku?
- a. **narušení mocenského monopolu komunistických stran**
  - b. odstraňování stalinistických symbolů
  - c. první vážnější protesty
  - d. zmatek a nejistota ve vedení komunistických stran

1950–1960 (stalinizace, sovětizace)

- 1) Pro proces tzv. sovětizace střední a východní Evropy nebylo/a charakteristické:
- a. **zavádění tržního hospodářství**
  - b. odstraňování symbolů předchozích režimů
  - c. znárodňování
  - d. kolektivizace
- 2) Který vysoce postavený československý komunista se stal sám obětí vykonstruovaných komunistických procesů s domnělými protistátními spiklenci ve straně?
- a. Klement Gottwald
  - b. Vasil Bilak
  - c. Alexandr Dubček
  - d. **Rudolf Slánský**
- 3) Při procesu prosazování vlivu komunistických stran ve státech střední a východní Evropy byla často využita strategie tzv.
- a. pronárodních koalic
  - b. komunistických front
  - c. rekonstrukčních skupin
  - d. **národních front**

1960–1970 (Pražské jaro a invaze v kontextu Maďarské revoluce a Polského října)

- 1) Pomocí sovětské vojenské intervence byly potlačeny tyto protesty/pokusy o reformy ve východním bloku:
- a. Pražské jaro, Maďarská revoluce v roce 1956, povstání dělníků v polské Poznani v červnu 1956, protesty dělníků v NDR v roce 1953

- b. Pražské jaro, Maďarská revoluce, převrat v Rumunsku, protesty dělníků v NDR v roce 1953
  - c. Sametová revoluce, Pražské jaro, Maďarská revoluce v roce 1956
  - d. **Pražské jaro, Maďarská revoluce v roce 1956**
- 2) Tzv. Brežněvova doktrína přijatá po invazi do Československa
- a. potvrzovala suverenitu a autonomii jednotlivých států sovětského (východního) bloku
  - b. odsoudila invazi sovětských vojsk do Československa jako porušení mezinárodního práva
  - c. **omezila suverenitu a autonomii jednotlivých států sovětského (východního) bloku**
  - d. byla hlavní příčinou sovětsko-čínské roztržky
- 3) K nejradikálnějšímu projevu destalinizace, který vedl až k celonárodní revoluci a vyhlášení neutrality, došlo v:
- a. Polsku
  - b. **Maďarsku**
  - c. Československu
  - d. Rumunsku

1970–1980 (Détente a druhá studená válka)

- 1) Z francouzštiny pocházejícím výrazem *détente* označujeme období
- a. **relativního uvolnění napětí mezi USA a SSSR v 60. a 70. letech**
  - b. od konce druhé světové války do začátku studené války
  - c. nejvyššího napětí mezi USA a SSSR v době tzv. Karibské krize
  - d. konfrontace mezi USA a SSSR po nástupu Ronalda Reagana do úřadu amerického prezidenta v roce 1981
- 2) V roce 1985 se generálním tajemníkem Komunistické strany Sovětského svazu stal:
- a. Leonid Brežněv
  - b. Boris Jelcin
  - c. **Michail Gorbačov**
  - d. Eduard Ševarnadze
- 3) V 70. letech 20. století byl zahájen proces

- a. **jaderného odzbrojování**
- b. jaderného vyzbrojování
- c. likvidace atomových ponorek
- d. rozmisťování jaderných zbraní v Antarktidě

1980–1989 (rozpad východního bloku)

1) Kterou z následujících aktivit nespojujeme s obdobím vlády Michaila Gorbačova v Sovětském svazu

- a. zahájení reforem
- b. zavrnutí Brežněvovy doktríny
- c. **invazi Sovětského svazu do Afghánistánu**
- d. zahájení kooperativního vztahu s americkým prezidentem Ronaldem Reaganem

2) Model tzv. jednání u kulatého stolu, tedy vyjednávání opozice s komunistickou vládou, byl uplatněn

- a. pouze v Polsku
- b. pouze v Maďarsku
- c. pouze v Československu
- d. **v Polsku, Maďarsku i Československu**

3) Sovětský svaz se rozpadl v roce

- a. 1989
- b. 1990
- c. **1991**
- d. 1993

1990–1999 (Zpátky do Evropy)

1) Ve vojensko-politické rovině byl prvním stěžejním zahraničně-politickým krokem československé vlády po roce 1989

- a. vstoupení do NATO
- b. vstoupení do EU
- c. **odstoupení od Varšavského paktu**
- d. podepsání Varšavského paktu

2) Kdy po pádu komunistické režimu opustila sovětská armáda československé území?

- a. ještě v roce 1989
- b. v roce 1989 již na území Československa sovětská armáda nepůsobila, území opustila rok po potlačení tzv. Pražského jara
- c. **v roce 1991**
- d. v roce 1995

3) Co bylo hlavním důvodem opožděného vstupu Slovenské republiky do NATO?

- a. nedostatečný počet bojeschopných tanků ve výzbroji slovenské armády
- b. **nacionalisticko-populistická politika tehdejšího premiéra Vladimíra Mečiara**
- c. neochota Slovenska podílet se na společných zahraničních misích NATO
- d. nedořešené hraniční spory s Českou republikou po rozpadu federace

2000 (Priority zahraniční politiky ČR)

1) Česká republika vstoupila

- a. **nejdříve do NATO (1999), poté do EU (2004)**
- b. nejdříve do EU (1999), poté do NATO (2004)
- c. do obou mezinárodních organizací vstoupila ve stejném roce (1993)
- d. nejdříve do EU (1993), poté do NATO (2004)

2) Základním pilířem bezpečnosti ČR je dle aktuální (2011) zahraničněpolitické koncepce ČR

- a. Rusko
- b. **Severoatlantická aliance**
- c. Evropská unie
- d. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

3) Pro současnou českou zahraniční politiku není charakteristická

- a. podpora lidských práv ve světě
- b. podpora rozvojové pomoci
- c. priorita energetické bezpečnosti
- d. **odmítavá pozice vůči východnímu rozšiřování EU**

Každodennost, volný čas, sport

1900 - 1918

1. Kdy byl za I. světové války zaveden přidělový systém?
  - a. 1914
  - b. **1915**
  - c. 1916
  - d. 1917
2. Kdo byl tzv. keřas?
  - a. pytlák
  - b. obchodník prodávající náhražkové suroviny
  - c. zemědělec, který za války odváděl část své úrody státu
  - d. **překupník prodávající zboží na černém trhu za vysoké ceny**

1918 - 1938

1. Kdy bylo ženám přiznáno volební právo?
  - a. **1920**
  - b. 1923
  - c. 1925
  - d. 1930
2. Který sport vstoupil jako první do přímých rozhlasových přenosů?
  - a. hokej
  - b. házená
  - c. **kopaná**
  - d. tenis
3. Kde zejména hledaly inspiraci prvorepublikové módní salony?
  1. ve Vídni
  2. **v Paříži**

3. v Londýně
4. v Miláně

1938 - 1945

1. Co byla šeptaná propaganda?
  - a. propaganda ve prospěch třetí říše
  - b. informace v protektorátním tisku
  - c. informace, které prošly cenzurou
  - d. **protioficiální propaganda**

2. Které suroviny se od roku 1940 nesměly prodávat?
  - a. **kakao, káva, čokoláda**
  - b. mléko, vejce, kakao
  - c. čokoláda, mouka, maso
  - d. káva, vejce, mouka

3. Kdo byl Pérák?
  - a. kolaborant
  - b. člen protinacistického odboje
  - c. **vymyšlený hrdina, který bojoval proti německým okupantům**
  - d. totálně nasazený občan

1948–1968

- i. Kdo byli převaděči?
  - a. lidé, kteří se rozhodli pro emigraci
  - b. agenti StB, kteří bránili emigrantům v přechodu hranic
  - c. vojáci, kteří hlídali státní hranici
  - d. **lidé, kteří pomáhali emigrantům tajně přejít hranici**

- ii. Do které země chtělo po roce 1948 odejít nejvíce emigrantů?

- a. **USA**
- b. Francie
- c. Itálie
- d. Velká Británie

1948–1968

1. Kde bylo v Československu možno koupit luxusní zboží?
  - a. pouze v zahraničí
  - b. **v Tuzexu**
  - c. pouze tzv. pod pultem
  - d. ve všech obchodech, ale jen o Vánocích
2. Kdo byl vekslák?
  - a. zaměstnanec veřejné bezpečnosti
  - b. prodavač v Tuzexu
  - c. zaměstnanec Sazky
  - d. **překupník, který nelegálně směňoval peníze za bony**

1968–1969

1. Jak skončil československo-sovětský zápas na Mistrovství světa v ledním hokeji ve Stockholmu v roce 1969?
  - a. remízou
  - b. Sovětský svaz zvítězil
  - c. **Československo zvítězilo**
  - d. zápas byl zrušen
2. První výročí okupace Československa (v srpnu 1969):
  - a. nebylo vůbec připomínáno
  - b. **doprovázely demonstrace, které byly potlačeny**
  - c. doprovázely demonstrace, které vláda nechala bez povšimnutí
  - d. doprovázely oslavy na počest SSSR
3. Mezi lety 1968–1989 opustilo republiku přibližně:

- a. **250 000 lidí**
- b. 60 000 lidí
- c. 100 000 lidí
- d. 10 000 lidí

1969–1989

- 1. Co bylo ROH?
  - a. sdružení žen
  - b. název obchodní sítě za socialismu
  - c. sportovní spolek
  - d. **odborová organizace, která mj. zajišťovala tuzemské rekreace**
- 2. Kdy se slavil Mezinárodní den žen?
  - a. **v březnu**
  - b. v dubnu
  - c. v květnu
  - d. v červnu

90. léta

- 1. Který z uvedených bodů necharakterizoval období po roce 1989?
  - a. politická pluralita
  - b. otevření hranic, cestování
  - c. **cenzura**
  - d. dostupnost objektivních informací
- 2. Které tvrzení je správné?
  - a. Po roce 1989 se do vlasti vrátili téměř všichni emigranti.
  - b. **Mnozí emigranti se cítili v Československu jako cizinci.**
  - c. Vztahy reemigrantů a české a slovenské společnosti byly ideální.
  - d. Emigranti bez váhání opouštěli své „nové domovy“ a těšili se na život v Československu.

Ekonomický vývoj

1918–1938 (první československá republika)

- 1) V meziválečné Československé republice byly Čechy, Morava a Slezsko:
  - a. zaostalou zemědělskou oblastí
  - b. **průmyslově vyspělou oblastí doplňovanou produktivně silným zemědělstvím**
  - c. oblastí s nízkým rozvinutým průmyslem a zemědělstvím
  - d. oblastí s mimořádnou koncentrací těžkého průmyslu

- 2) Ekonomická úroveň Československé republiky především závisela na:
  - a. vnitřní poptávce a spotřebě
  - b. importu (dovozu) průmyslových výrobků
  - c. **exportu (vývozu) především průmyslových výrobků**
  - d. importu (dovozu) zemědělských výrobků a luxusního zboží

- 3) Co se událo v československé ekonomice ve třicátých letech:
  - a. **hluboká ekonomická krize**
  - b. prudký ekonomický růst
  - c. měnová reforma
  - d. stabilizace ekonomiky a následné její oživení

1938–1945

- 1) V důsledku mnichovských událostí nově vzniklý státní útvar (Česko-Slovensko):
  - a. posílil svoji průmyslovou kapacitu
  - b. ztratil více než 70 % své průmyslové kapacity
  - c. získal významné zemědělské oblasti na jihu Maďarska
  - d. **ztratil 40 % své průmyslové kapacity ve prospěch nacistického Německa**

- 2) Válečné řízení hospodářství znamenalo:

- a. orientaci československé ekonomiky na výrobu spotřebního zboží
- b. zvýraznění tržních mechanismů v ekonomice
- c. **militarizaci ekonomiky a řízení ekonomiky státními orgány**
- e. orientaci exportu (vývozu) do válčících zemí

1945–1948

- 1) Československá vícesektorová ekonomika znamenala:
  - a. posílení lehkého a spotřebního průmyslu na úkor těžkého průmyslu
  - b. zavádění nových průmyslových odvětví do průmyslové struktury
  - c. **existenci veřejného sektoru, malovýroby a limitovaného soukromokapitalistického podnikání**
  - d. rozsáhlé zavádění zemědělských družstev v zemědělství
- 2) Znárodnění v roce 1945 se týkalo:
  - a. pojišťoven a bank
  - b. **pojišťoven, bank, podniků tzv. klíčového a velkého průmyslu a podniků s více než 500 zaměstnanci**
  - c. veškerých průmyslových podniků
  - d. veškeré zemědělské půdy
- 3) Tzv. dvouletka usilovala zejména o:
  - a. kolektivizaci zemědělství
  - b. industrializaci Ostravska
  - c. výstavbu Východoslovenských železáren
  - d. **industrializaci Slovenska a méně rozvinutých českých oblastí**

1950–1960

- 1) Československou ekonomiku v padesátých letech formovaly zejména:
  - a. velká hospodářská krize
  - b. privatizace v průmyslu
  - c. **kolektivizace zemědělství a industrializace Slovenska a méně rozvinutých oblastí českých zemí**
  - e. pozemková reforma

- 2) V padesátých letech došlo k následující proměně hospodářské struktury:
  - a. posílení zemědělství s důrazem na živočišnou výrobu
  - b. výstavba lehkého průmyslu
  - c. privatizace pojišťoven a bank
  - d. **posilování odvětví průmyslové výroby s důrazem na rozvoj strojírenského a těžkého průmyslu**
- 3) Tzv. centrálně direktivní systém řídí ekonomiku:
  - a. zaváděním tržních principů a odmítnutím státní regulace
  - b. **prostřednictvím závazných příkazů a pětiletých plánů ze strany státních orgánů**
  - c. účastí zaměstnanců na řízení průmyslových a zemědělských podniků
  - d. vytvářením hospodářských direktoriátů na úrovni okresů a krajů
- 4) Hospodářská reforma ve druhé polovině šedesátých let je spojena se jménem:
  - a. **Ota Šik**
  - b. Klement Gottwald
  - c. Jan Palach
  - d. Zdeněk Mlynář

1969–1989 (normalizace, perestrojka)

- 1) Na počátku sedmdesátých let československá ekonomika:
  - a. pokračovala v ekonomické reformě ze šedesátých let
  - b. **navrátila se k centrálně direktivnímu hospodářskému systému**
  - c. prodělala prudký hospodářský pád
  - e. prodělala prudký hospodářský růst vývozem do vyspělých západních zemí
- 2) Tzv. ropné šoky (zvýšení cen ropy) ze sedmdesátých a osmdesátých let:
  - a. urychlily zavádění výsledků vědy a výzkumu do ekonomiky
  - b. **uvrhly československou ekonomiku do hluboké krize**
  - c. způsobilý zhoršení československé ekonomiky, i když krizové jevy mírnily nákup levnější ropy ze Sovětského svazu a využívání domácích paliv (uhlí)

- d. vedly k výraznějšímu vývozu ropy z nových nalezišť na jižním Slovensku

Náboženství a církevní život

1900–1918

1. Jaká oblast patřila mezi nejvíce sekularizované již v době existence rakouské monarchie?
  - a. **Čechy**
  - b. Morava
  - c. Slovensko
2. Co znamená pojem *matrikové katolictví*?
  - a. Odpor vůči silnému postavení římskokatolické církve ve společnosti
  - b. Situaci charakterizovanou velmi vysokou mírou náboženské aktivity
  - c. **Formální přihlášení se k církvi bez aktivního náboženského života**

1918–1938

1. Jakým způsobem se vznik republiky promítl do postavení římskokatolické církve?
  - a. Katolická církev přivítala vznik republiky a vztahy se státem se vyvíjely k oboustranné spokojenosti
  - b. Majetek církve byl znárodněn a katoličtí kněží byli zavíráni do pracovních táborů
  - c. **Ve společnosti došlo k široké protikatolické vlně, jejíž součástí bylo mj. stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí**
2. Jaká církev vznikla roku 1920 odtržením od katolické církve?
  - a. starokatolická církev
  - b. **Církev československá**
  - c. Česká církev
3. Nejvíce občanů bez vyznání a ateistů bychom v první republice našli:
  - a. **v Čechách**

- b. na Moravě
- c. na Slovensku

1938–1945

1. Období druhé republiky lze v náboženské oblasti definovat následovně:
  - a. jako výrazně sekulární, levicové a husitské
  - b. spojené se silným vzestupem vlivu Církve československé
  - c. **výrazným zvýšením vlivu římskokatolické církve a náboženství obecně**
2. Jaký národní patron je nejvíce spojen s obdobím druhé republiky?
  - a. sv. Anežka
  - b. **sv. Václav**
  - c. sv. Vojtěch
3. Nacisté ve vztahu k církvím značně omezili náboženskou svobodu a řada kněží skončila v koncentračních táborech. V jaké z následujících lokalit byla římskokatolická církev postižena represemi nejméně?
  - a. Protektorát Čechy a Morava
  - b. Sudety, odstoupené již roku 1938
  - c. **Slovenský stát**

1948

2. Dlouhodobým cílem komunistického režimu v náboženské oblasti bylo primárně:
  - a. **odtrhnout katolickou církev od Vatikánu, podříditi jí státní kontrole a postupně ateizovat společnost**
  - b. odstranit politický vliv církve, nicméně ponechat náboženskou svobodu
  - c. KSČ měla k náboženství pozitivní vztah, ovšem institucionalizované církve odmítala
3. Měl režim stejný přístup ke všem církvím a náboženským skupinám?
  - a. Ano, režim měřil všem stejně
  - b. **Přístup byl silně diferencovaný, největší represe postihly římskokatolickou církev**

- c. Největším represím byla podrobena pravoslavná církev jako relikv carského Ruska
- 4. Naprosté ovládnutí církví komunistickým režimem bylo završeno roku 1949 přijetím:
  - a. tzv. Katolické akce
  - b. **tzv. církevních zákonů**
  - c. tzv. exkomunikačních dekretů

1950–1960

- 2. Záminkou pro začátek plošné perzekuce církve a věřících bylo:
  - a. uzákonění povinného občanského sňatku a zákaz sňatku církevního
  - b. uvěznění pražského arcibiskupa Josefa Berana
  - c. **tzv. číhošský zázrak**
- 3. *Akcí K* je v náboženské oblasti myšleno:
  - a. obecné tažení proti katolické církvi, doprovázené ateizační kampaní
  - b. odstranění zbytků klerikálních (převážně katolických) stran z parlamentu
  - c. **likvidace klášterů a internace řeholníků**
- 4. V čele tzv. *mírových kněží*, kteří zradili církev a spolupracovali s komunistickým režimem, stál:
  - a. P. Josef Toufar
  - b. **P. Josef Plojhar**
  - c. Olomoucký arcibiskup Josef Matocha

1968

- 1. *Dílo koncilové obnovy* vzniklo díky uvolnění v době pražského jara a usilovalo o import koncilních myšlenek do ČSR, na jaký koncil (proběhnuvší v letech 1962-1965) se hnutí odkazovalo:
  - a. tridentský koncil
  - b. první vatikánský koncil
  - c. **druhý vatikánský koncil**
- 2. Mezi výdobytky pražského jara v náboženské oblasti rozhodně nepatří:
  - a. obnovení řeckokatolické církve, dříve režimem zrušené a zakázané

- b. dočasná obnova teologické fakulty v Olomouci a uvolnění dohledu nad kněžskými semináři
- c. **dosažení dohody mezi ČSR a Vatikánem o náboženské svobodě**

1969–1970

1. Součástí normalizačních kroků se stala i obnova kolaborační organizace duchovenstva, původně zaniklé v době pražského jara, jaký název tato organizace nesla?
  - a. Skrytá církev
  - b. Míroví kněží
  - c. **Pacem in terris**
2. Do škály aktivit náboženského disentu rozhodně nemůžeme zařadit:
  - a. organizování letních táborů pro děti a tajnou výuku náboženství
  - b. **ozbrojenou odbojovou činnost**
  - c. tzv. skrytou církev

70. a 80. léta

1. Zásadní zlom pro perzekuovanou církev v celém východním bloku znamenal rok 1978. Z jakého důvodu?
  - a. nástup Michaila Gorbačova do čela Komunistické strany Sovětského svazu a zahájení perestrojky
  - b. **volba kardinála Karola Wojtyły papežem (Jan Pavel II.)**
  - c. sepsáním petice moravských a slovenských katolíků pod vedením Augustina Navrátila
2. Jaké tvrzení o úspěšnosti komunistické ateizace společnosti je pravdivé?
  - a. Komunistická ateizace byla v ČSSR vzhledem ke své intenzitě úspěšná jak v českých zemích, tak na Slovensku
  - b. **Komunistická ateizace byla v ČSSR jednou z nejúspěšnějších a nejtvrdějších právě v českých zemích, a to v kontextu celé střední a východní Evropy**
  - c. Komunistická ateizace byla v ČSSR úspěšná v podobné míře jako v dalších zemích východního bloku

90. léta

1. Vůdčím rysem náboženského vývoje po roce 1989 je:
  - a. posilování evangelických církví na úkor církve katolické
  - b. **krize tradičních již zavedených církví a zvláště úbytek matrikových věřících**
  - c. postupné zvyšování počtu praktikujících katolíků
2. Hlavním problémem, se kterým si většinová společnost nejčastěji spojuje soudobou církevní problematiku, je:
  - a. **kauza církevních restitucí**
  - b. příliv nových náboženských hnutí
  - c. problematika náboženského disentu